

Εγκύκλιος για τις επετειακές εκδηλώσεις για τα 100 έτη από την Μικρασιατική Καταστροφή

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου

Εγκύκλιο εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου σχετικά με τη διοργάνωση επετειακών εκδηλώσεων με αφορμή την συμπλήρωση των 100 ετών από την Μικρασιατική Καταστροφή. Μεταξύ άλλων η εγκύκλιος αναφέρει: «Η τοπική Εκκλησία καθ' όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους προγραμματίζει εκδηλώσεις τιμής και μνήμης, ιδιαίτερας σε τόπους του νησιού μας που κατοικούνται από απογόνους - επιγόνους Ελλήνων Μικρασιατών , οι οποίες θα γνωστοποιηθούν έγκαιρα από τις Ενορίες και σας καλώ να συμμετέχουμε σε αυτήν την προσπάθεια, προκειμένου να αποδώσουμε την αξιόχρεη τιμή και να εμποδίσουμε τη λήθη

που θα απαξιώσει την θυσία τους και θα μας οδηγήσει σε μεγαλύτερες συμφορές και τραγωδίες».

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την εγκύκλιο:

Αριθμ. Πρωτ. 80

Εν Μυρίνη τη 14^η Φεβρουαρίου 2022

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΙΙ^η

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΕΠΕΤΕΙΑΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ
ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ 100 ΕΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

Πρὸς

τὸν Ἱερὸ Κλῆρο καὶ τὸν εὐσεβῆ Λαὸ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ εὐλογημένοι Χριστιανοί,

ἐπικοινωνῶ μαζί σας ἐκφράζοντας καὶ πάλι τὴς ἐγκάρδιες εὐχῆς μου γιὰ τὸ νέο ἔτος, κατὰ τὸ ὁποῖο συμπληρῶνται ἑκατὸ ἔτη (1922-2022) ἀπὸ τὴν θλιβερὴ γιὰ τὸ Γένος μας Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ.

«Ὅποιος μένει ἀπαθὴς ἐνώπιον τῆς Ἱστορίας δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ εἶναι καλὸς χριστιανὸς » ὑπογράμμισε μὲ ἔμφαση ἓνας ἀπὸ τοὺς διαπρεπέστερους Θεολόγους τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνα, ὁ π. Γεώργιος Φλωρόφσκυ, ἐπιχειρῶντας μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ παρουσιάσει τὴ διαλεκτικὴ τῆς Ἱστορίας ὡς νοηματοδοτικὸ πύρνα τῆς χριστιανικῆς Θεολογίας καὶ Ἐκκλησίας. Μὲ ἀφορμὴ αὐτὴν τὴν ἐπέτειο ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς γνωστοποιήσω τὴν πρόθεσιν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας νὰ διοργανώσῃ, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τιμητικὰς ἐκδηλώσεις, ποὺ ἀφοροῦν τὴ συλλογικὴ μας μνήμη καὶ ταυτότητα.

Ἡ Ἐκκλησία μας εἶχε πάντοτε οὐσιαστικὴ συμμετοχὴ στοὺς ἀγῶνες τοῦ ἔθνους, καὶ ὡς συνοδοιπόρος στὶς ἡρωϊκὰς προσπάθειες τοῦ φιλοχρίστου στρατοῦ καὶ τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ μας προάσπισε καὶ συνεχίζει νὰ ὑπερασπίζεται τὰ ἐθνικὰ δίκαια. Στάθηκε ἀρωγὸς στὶς πολεμικὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἐκστρατευτικοῦ σώματος, κατὰ τὴν περίοδο τῆς Μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, καὶ συνετέλεσε τὰ μέγιστα, τόσο γιὰ τὴν διάσωση τῶν ἑλληνικῶν πληθυσμῶν ἀπὸ τὴς φρικαλεότητες καὶ βιαιοπραγίης τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν ἀργότερα καὶ κοινωνικὴ ἔνταξιν τῶν προσφύγων στὴν Μητέρα πατρίδα. Ἡ ἀποκατάστασις, ἡ ἐνσωμάτωσις καὶ ἡ ἀφομοίωσις τῶν Ἑλλήνων προσφύγων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας στὴν Ἑλλάδα ἦταν, κατὰ γενικὴ παραδοχὴ τὸ σημαντικότερο ἐπίτευγμα τοῦ νέου ἑλληνικοῦ κράτους. Ἄν λάβει κάποιος ὑπ' ὄψιν τὴς ἀντικειμενικὰς δυσχέρειες, ὅπως τὴν δεινὴ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς χώρας, τὴς πολιτικὰς περιστάσεις κατὰ τὴς δεκαετίες τοῦ 1920 καὶ τοῦ 1930, τὴν ἐλλιπὴ ὀργάνωσιν καί, κυρίως, τὸν τεράστιον ἀριθμὸν προσφύγων ποὺ ἐφθασαν στὴν Ἑλλάδα, ἀντιλαμβάνεται γιὰ τὸ ἔργο τῆς ἀποκατάστασις τῶν προσφύγων ἔχει χαρακτηριθεῖ τιτάνιο.

Ἡ Ἐκκλησία διέθεσε ὀλοπόθυμα καὶ παραχώρησε ἀνιδιοτελῶς γιὰ τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ διασωθέντος προσφυγικοῦ ἑλληνισμοῦ, περισσότερο ἀπὸ ἓνα ἑκατομμύριον στρέμματα ἐκκλησιαστικῶν ἐκτάσεων γῆς, ὅπως καὶ ἐδῶ στὸ νησί μας, καὶ συνεισέφερε σημαντικὰ μὲ οἰκονομικὴ, ἐπισιτιστικὴ καὶ ψυχολογικὴ βοήθεια στὴν προσπάθειαν τῆς πολιτείας καὶ ἄλλων φορέων, προκειμένου νὰ ἐπουλωθοῦν οἱ πληγὲς τῆς Μικρασιατικῆς τραγωδίας.

Διέσωσε καὶ διεφύλαξε ἐκκλησιαστικούς καὶ πολιτιστικούς θησαυροὺς τῆς μακραίωνος παρουσίας τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου στὴ Μικρὰ Ἀσία, τοὺς ὁποίους μετέφεραν οἱ διασωθέντες Μικρασιᾶτες στὴς νέες τοὺς ἐστίες, καὶ συγχρόνως διὰ τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συμπαράστασώς της, συνετέλεσε στὴ μετάγχιση τοῦ εὐσεβοῦς ἥθους καὶ τοῦ φιλοπρόδου φρονήματος τῶν ἑλλήνων Μικρασιατῶν στοὺς ντόπιους πληθυσμοὺς τῆς παλαιᾶς Ἑλλάδος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΗΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

Ένδεικτικά αξίζει να αναφερθεί η αισθητή παρουσία στον πνευματικό χώρο αναστημάτων, όπως των Γεωργίου Σεφέρη, Ήλίας Βενέζη, Κωνσταντίνου Πολίτη, Γεωργίου Θεοτοκά, Φώτη Κόντογλου, Μανώλη Καλομοίρη, Διδούς Σωτηρίου και τόσων άλλων, οι οποίοι συνέβαλαν και επίδρασαν καταλυτικά στο σύγχρονο πολιτισμικό μας παράδειγμα.

Ο προγραμματισμός εκδηλώσεων με την συμπλήρωση εκατό ετών από την Μικρασιατική καταστροφή, ασφαλώς και δεν προκαλεί αισθήματα έθνικης υπερηφάνειας και ένθουςιασμού, όπως οι πραγματοποιηθείσες περυσινές εκδηλώσεις, με άφορη την συμπλήρωση διακοσίων ετών από την έθνικη παλιγγενεσία του 1821. Αποτελεί, όμως, ιερή υποχρέωση και οφειλόμενη τιμή στα θύματα και στους ξεριζωμένους της έθνικης αυτής τραγωδίας, αλλά και υπενθύμιση του γεγονότος, ότι ο Έλληνισμός ενωμένος μεγαλουργεί σε έθνικ και οίκουμενικό επίπεδο, ενώ διχασμένος οδηγείται σε έθνικες τραγωδίες. Η απώλεια των αλησιμονήτων αλλά όχι χαμένων πατρίδων της Ίωνας, του Πόντου, της Καππαδοκίας, της Πισιδίας και άλλων περιοχών της Μικράς Ασίας με μακράιωνη ελληνική παρουσία, αποτελεί την ισχυρότερη ιστορική μαρτυρία για την αποτροπή διχαστικών αντιλήψεων και διαιρετικών νοοτροπιών και συμπεριφορών.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η βιωμένη εμπειρία, δηλαδή στην ουσία η βιωματική προσέγγιση των ανθρώπινων κοινωνιών, όπως αυτή μεταφέρεται μέσα στον χρόνο αποτελεί ένα τεράστιο πλούτο της συλλογικής μας μνήμης. Ακόμη και η έπιστημονική πρακτική στην καταγραφή της ιστορίας θεωρεί ότι η βιωμένη εμπειρία όχι μόνο συμβάλλει στην ιστορική ανάπτυξη, αλλά στον βαθμό που η κοινωνιολογία και η ανθρωπολογία διαδραματίζουν πλέον σπουδαίο ρόλο στην μετέξελξη της Ιστορίας, η επιτυχία της βιωμένης προφορικής παράδοσης, όταν δεν τρέφει αυταπάτες, λειτουργεί συνεκτικά στον ιστορικό στοχασμό.

Παρά το γεγονός ότι η καταγραφή της ιστορικής μνήμης απαιτεί την αναζήτηση της αλήθειας, την αμεροληψία και την αντικειμενικότητα, ως προϋποθέσεων εκ τωνών ουκ άνευ, εσχάτως, αναίσχυντα και διαστρεβλωτικά ιστορικά επιχειρήματα προβάλλουν την προκλητική άποψη ότι οι Έλληνες της Μικράς Ασίας συνωστίστηκαν στην προκυμαία της Σμύρνης και γι' αυτό δεν κατάφεραν να διασωθούν από τις τουρκικές θηριωδίες. Η θυσία, όμως, η εκδίωξη και ο μαρτυρικός θάνατος ενός εκατομμυρίου ελληνικού πληθυσμού, μεταξύ αυτών και του συνόλου σχεδόν των Ίεραρχών και των Ίερέων της Μικρασιατικής Εκκλησίας, διασώζει την ιστορική αλήθεια και διατρανώνει με τις αναρίθμητες μαρτυρίες των επιζήσαντων προσφύγων, την αναγκαιότητα να διαφυλαχθεί αναλλοίωτη η ιστορική αλήθεια και η θυσία όσων σφαγιάστηκαν, βασανίστηκαν και εκπατρίστηκαν, έχοντας μπροστάρηδες τους μαρτυρικούς Ίεράρχες Σμύρνης Χρυσόστομο, Κυδωνίων Γρηγόριο, Μοσχονησίω Αμβρόσιο, Ίκονίου Προκόπιο, Ζήλων Εὐθύμιο και άλλους σαράντα δύο επωνύμους και τριακόσιους σαράντα δύο ανωνύμους κληρικούς μάρτυρες από τις ευρύτερες περιοχές, τους οποίους έριξαν στις τουρκικές φυλακές, έθαψαν ζωντανούς και διαμέλησαν για να εξαφανίσουν την εκεί παρουσία και τη δημιουργική και παραγωγική στον κόσμο παρουσία τους.

Η αποτυπωμένη στην πανανθρώπινη ιστορία θηριωδία σφαγίασε στο βωμό των πολιτικών συμφερόντων αθώους και αμάχους, έκαψε πόλεις και χωριά, βίασε νέες κοπέλες, άκρωτηρίασε παιδιά, κατέστρεψε ναούς και σχολεία, ρήμαξε σπίτια και άσέβησε σε έργα παγκόσμιου πολιτισμού και σε θρησκευτικά σεβάσματα του Χριστιανισμού. Η όδύνη υπό το κλίμα του τρόμου και της άπειλης του θανάτου, οι ατέλειωτες πορείες στα περιώνυμα «τάγματα εργασίας», οι απαχνοισμοί, τα λιντσαρίσματα και οι όμαδικές εκτελέσεις αποτελούν μόνον ένα μικρό δείγμα της μεγαλύτερης τραγωδίας που συντελέστηκε στην Μικρασία πρός εκατό ετών (1922).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΗΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ

“Όλα αυτά καταγράφκαν ως ιστορικά γεγονότα της μαρτυρικής πορείας και προσφοράς του Γένους μας και του χριστιανικού κόσμου και δεν αποτελούν υποθέσεις που κρίνονται από τις σκοπιμότητες, τις έρμηνειες και τις ιδεοληψίες του καθενός, αλλά μαρτυρούνται αλησμόντα από τον πολιτισμένο κόσμο και διαιωνίζονται ως η αλήθεια που κατισχύει και, κυρίως, σημαδεύει αρνητικά όσους επιχειρούν να την παραποιήσουν. Ακόμα και μέχρι σήμερα αρνείται δυστυχώς η διεθνής κοινότητα να προχωρήσει στην πλήρη αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων Μικρασιατών, όπως έκανε σε παρόμοιες περιπτώσεις άλλων λαών.

Παράλληλα δεν μπορεί να λησμονηθεί η θυσία του ελληνικού εκστρατευτικού σώματος, το οποίο με Έλληνες αξιωματικούς και στρατιώτες προασπίστηκε τα έθνικά δίκαια της πατρίδος μας και αγωνίστηκε ήρωικώς για την διαφύλαξη και την διάσωση του εκεί ελληνισμού. Δεν αποτράπηκε η τραγωδία, αλλά στις δύσκολες και τραγικές εκείνες ώρες οι Έλληνες στρατιώτες απέδειξαν για μια ακόμη φορά την μεγαλοψυχία τους και το αγωνιστικό τους φρόνημα, αφού δεν εγκατέλειψαν τις επάλξεις και θυσιάστηκαν μαχόμενοι μέχρι εσχάτων υπέρ βωμών και εστιών.

Έν κατακλείδι, η ιστορική ευαισθησία είναι απαραίτητη για τον σύγχρονο άνθρωπο και μάλιστα τον χριστιανό. Μέσα στη διαρκή ένταση της Ιστορίας τίποτε δεν μπορεί να είναι μονολιθικό, αυτόνομο, ή δικαιωμένο απ’ έαυτού. Είναι γεγονός, βέβαια, ότι ο τρόπος με τον οποίον η νεωτερικότητα προσχώρησε στην αποθεολογικοποίηση του νοήματος και της προοπτικής της Ιστορίας, σφράγισε έναν ολόκληρο σύγχρονο ανθρωποκεντρικό πολιτισμό. Όμως, η Έκκλησία υπάρχει για να ενώνει τα διεστώτα στις εκάστοτε ιστορικές συγκυρίες, με αποστολή να μαρτυρεί έναν άλλο μεταμορφωμένο κόσμο, έναν άλλο τρόπο ύπαρξης της ανθρώπινης κοινωνίας.

Για τον σκοπό αυτό και με ιερό χρέος στην θυσία αυτών των θυμάτων της Μικρασιατικής καταστροφής η Τοπική Έκκλησία καθ’ όλη τη διάρκεια του τρέχοντος έτους προγραμματίζει εκδηλώσεις τιμής και μνήμης, ιδιαίτερες σε τόπους του νησιού μας που κατοικούνται από απογόνους - επιγόνους Ελλήνων Μικρασιατών, οι οποίες θα γνωστοποιηθούν εγκαίρα από τις Ένορίες και σās καλῶ να συμμετέχουμε σε αυτή την προσπάθεια, προκειμένου να αποδώσουμε την αξιόχρεη τιμή και να εμποδίσουμε τη λήθη που θα απαξιώσει την θυσία τους και θα μās οδηγήσει σε μεγαλύτερες εθνικές συμφορές και τραγωδίες.

Μετὰ πατρικῆς ἀγάπης καὶ ἐγκαρδίων εὐχῶν

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

+ Δ. Εὐσταθίου

Ο Λήμνου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου ΙΕΡΟΘΕΟΣ

